

HET BOERDERIJPROJECT – hoge verwachtingen – veel inspanningen – een spijtig einde !

Verslag situatie in december 2009

1) activiteiten:

Oprichting van een boerderij op 6 ha grond

De onderhandelingen voor de aankoop van het terrein, begonnen eind 2007, namen concrete vorm aan in februari 2008. Doch een nieuwe wetgeving in Rwanda zorgde ervoor dat de definitieve aankoop pas in juni 2008 volledig rond was.

In oorsprong ging het over een aankoop van 6 ha die volgens overeenkomst met het Centre Mémorial Gisimba door hen zou gefinancierd worden. Doch toen we de officiële papieren ontvingen kwamen we tot de vaststelling dat er 3 ha aangekocht werden in de plaats van 6 ha. De uitleg die de verantwoordelijken van het weeshuis ons hieromtrent gaven was dat de organisatie die het terrein zou sponsoren zich teruggetrokken heeft wegens de economische crisis. Er is voldoende beschikbaar terrein te koop in de omgeving, maar onze vereniging weigerde om dit aan te kopen, aangezien dit de verantwoordelijkheid van het weeshuis is en zij hiervoor sponsoring dienen te zoeken. De voornaamste reden voor het nog niet aankopen van bijkomende grond is dat de Rwandese staat momenteel bezig is aan alle terreinen in het land een officiële bestemming te geven (zoals bv. bouwgrond, landbouwgrond, enz...) Bijgevolg vond onze vereniging het onverstandig te investeren in grond waarvan we de bestemming niet kennen. Deze planning zou rond zijn in december van 2009. In september 2009 kregen we onofficieel bericht dat de voorbereiding van de boerderij zal kunnen verder gaan.

2) Infrastructuur:

- Klaar maken van het terrein: daar het terrein niet vlak is, maar op de flank van een heuvel ligt was het noodzakelijk om terrassen aan te leggen. Dit om een optimaal grondgebruik te krijgen dat niet onderhevig is aan erosie.

- Constructie van 9 stallen: Na grondig overleg tussen de directie van het weeshuis, de medewerkers van V.K.R. vzw (bouwondernemer + boerin) en enkele specialisten ter plaatse werd besloten dat een boerderij met enkel koeien en kippen verlieslatend zou zijn. Daarom werden de plannen gewijzigd en werd er geopteerd om de stallen om te bouwen voor gemengd vee (koeien, kippen, konijnen, geiten en varkens).

- We opteerden voor een vierkantshoeve omdat deze het best kan beveiligd worden tegen diefstal.

- Er wordt ook een woonhuis en bijkomende varkensstallen voorzien. Het woonhuis moest normaal reeds gebouwd zijn in 2009 maar we kregen geen bouwvergunning, reden herverdeling van de terreinen door de Rwandese staat.

- Installatie van waterreservoirs en opvang van regenwater: daar er geen watervoorziening op het terrein is, is het noodzakelijk om voldoende waterreservoirs te plaatsen. Er

werden twee waterreservoirs geplaatst één van 5.000 liter en één van 3000 liter. Doch de ondervinding van dit jaar (droogte) leert ons dat deze watercapaciteit onvoldoende is om de grond te bevoeien. Daarom voorzien we een derde grote ondergrondse waterreservoir van 50.000 liter. Van zodra we een officieel bewijs hebben dat de boerderij verder kan uitgebouwd worden, worden de werken voor dit waterreservoir opgestart.

- Tevens dient er een beerput gestoken voor de mestopvang. Van zodra we een officieel bewijs hebben dat de boerderij verder kan uitgebouwd worden, worden ook deze werken gestart.

- Uitrusting - materiaal: er werd voldoende materiaal aangekocht om de boerderij te laten functioneren (schoppen, hakken, kruiwagens, bidons enz...) Tevens werd de familie geïnstalleerd, hiervoor kocht VKR eveneens verschillende goederen zoals matrassen, dekens, potten, pannen, lampen enz....

3) Uitbating:

- Na grondig overleg besloot de vereniging een familie te plaatsen op de boerderij. Deze familie bestond in oorsprong uit 11 personen: drie volwassen vrouwen, één studerend jong meisje en twee jonge mannen (zussen en broers) en 5 kinderen (twee baby's en drie schoolgaande kinderen). Onlangs verliet het jonge meisje de boerderij om zelfstandig te leven. In eerste instantie zullen de drie vrouwen en één zoon de startende boerderij uitbaten. De vrouwen bewerken het land, de zoon zorgt voor de dieren en de bewaking. De tweede zoon studeert met een beurs aan de universiteit voor veearts. Als de boerderij later verder uitgebreid wordt, zullen losse werkkrachten aangenomen worden.

- We vonden het verstandig om een familie de verantwoordelijkheid te geven voor de boerderij, dit om misbruiken en diefstal te voorkomen. Het gaat hier om een arme familie die zonder het project geen toekomstmogelijkheden heeft.

- Er wordt tevens gewerkt aan de opleiding van deze mensen. De zoon volgde reeds een cursus landbouw en veeteelt op de boerderij van broeder Cyriel. De oudste vrouw volgt een cursus Frans, dit om haar in staat te stellen met onze vereniging te communiceren en een eenvoudige boekhouding te kunnen voeren. Het is de bedoeling dat alle drie de vrouwen eveneens een cursus landbouw en veeteelt volgen.

- De kinderen gaan naar school op kosten van V.K.R. vzw.

- Momenteel gaat er wekelijks een werkkraft van broeder Cyriel langs op de boerderij. Deze houdt toezicht en brengt de mensen op de hoogte hoe ze de grond dienen te bemesten, wat en wanneer ze moeten planten enz....

- Het is de bedoeling om een vaste medewerker aan te werven om toezicht te houden op de werking en de boekhouding van de boerderij.

4) Vee en beplanting:

- Koeien: het aantal koeien, dat zal ondergebracht worden op de boerderij, werd teruggebracht tot drie omdat de aard van de boerderij gewijzigd is (gemengd vee). Doch momenteel verblijven deze koeien buiten de boerderij. Doordat het geplande woonhuis nog niet kon gebouwd worden, verblijft de familie momenteel in een deel van de stalling. Zodoende is er geen plaats voor de koeien, aangezien de koestal momenteel omgebouwd werd tot woonruimte.

- Er werden 20 kippen, 22 konijnen en 3 geiten aangekocht. Dit minimum aan vee wordt aangehouden zolang er mensen in de stallen moeten wonen.

- Zaden - plant - en sproei producten: op het volledige terrein zullen in hoofdzaak groenten en voedsel voor de dieren geteeld worden. In februari 2009 deed men een eerste bemesting voor de aanplant van leucena als omheining. Leucena is een haag waarvan het snoeisel eetbaar is door de dieren. Deze aanplanting ging voor een groot deel verloren door de droogte. De familie begon met een eerste aanplant van een eigen groentetuin, 10% van de grond mogen ze beplanten voor eigen gebruik. Door de hevige droogte kon men de bemesting van het volledige terrein pas starten begin september 2009. Een eerste aanplant (in oktober) van kolen en prei ging eveneens verloren door de droogte en het tekort aan water voor bevoeiing (te kleine waterreservoirs). Een tweede aanplant ziet er beter uit, hopelijk blijft het matig regenen.

5) Definitieve resultaten:

Door de opstartmoeilijkheden van het project, kunnen we niet spreken van definitieve resultaten. De opstartmoeilijkheden liggen volledig buiten de wil en de macht van V.K.R.vzw, daar het om staatsbeslissingen van het land Rwanda gaat.

6) Analyse:

Het welslagen van het boerderijproject hangt af van verschillende factoren die staatsgebonden zijn en waarvan nog geen sprake was bij de aanvang van het project in 2007.

a) De officiële bestemming van het terrein:

Van zodra we deze kennen en indien deze positief uitvalt voor het project, wordt een aanvang genomen voor het plaatsen van het grote waterreservoir van 50.000 liter.

b) Bouwvergunning woonhuis:

Indien de bestemming van het terrein positief is voor het project, wordt een nieuwe bouwvergunning aangevraagd voor het woonhuis. We hopen in 2010 deze bouwvergunning rond te krijgen. Alle vergunningen vragen veel tijd, door het onvertrouwd zijn van de Rwandese bevolking en de administratie met de nieuwe wetgeving. Verschillende diensten moeten hun goedkeuring geven en dit vraagt veel tijd. Eenmaal we een bouwvergunning hebben wordt het woonhuis gebouwd, zodat de mensen de stallingen kunnen verlaten en er bijkomend vee kan aangekocht worden.

c) bouwvergunning varkensstallen:

Het houden van varkens, zal de rendabiliteit van de boerderij belangrijk verhogen.

7) Besluit:

Zolang we bovenstaande punten a - b - en c niet kunnen invullen, kan de boerderij geen winst maken.

Onze 20 - jarige ervaring heeft ons geleerd dat men in Rwanda geduld moet hebben en niet gauw mag opgeven. Alle begin is moeilijk en vraagt aanpassing en wederzijds begrip.

Ondanks de moeilijke start hopen we op een goede afloop en ondertussen werken we verder aan de scholing van de mensen die de boerderij moeten uitbaten, zo kunnen ze stilaan groeien in het project.

De bodem wordt verrijkt door bemesting (na bodemanalyse), de terrassen worden onderhouden.

De familie leert omgaan met zaai - plantgoederen en vee.

Verslag: situatie augustus 2010

Begin 2010 hadden we nog steeds geen zicht op het verkrijgen van een bouwvergunning voor het woonhuis en de varkensstallen.

De autoriteiten die de boerderij bezochten waren vol lof over het project en het kon zeker blijven bestaan, doch hadden ze bezwaren tegen het verblijf van de mensen in een deel van de stalling. Nochtans lag er tussen het gedeelte dat gebruikt werd als woonruimte en de stalling een overdekte open ruimte. Gevolg gevend aan hun bezwaren verbouwde VKR begin februari het gedeelte van de stalling, zodat dit comfortabeler was voor bewoning. Bij een volgend bezoek van de autoriteiten kwam terug de opmerking dat de mensen onder één dak met de dieren woonden, ondanks dat het om een afgescheiden gedeelte ging met een open ruimte tussen.

In mei 2010 had onze vereniging nog steeds geen duidelijk antwoord op onze vragen in verband met de bestemming van de gronden en de bouwvergunningen. Er dienden beslissingen genomen te worden in verband met het verblijf van de mensen op de boerderij en het was absoluut noodzakelijk om meer water te hebben voor de gewassen. Daarom gingen onze Belgische medewerkers, op dat moment voor twee maanden werkzaam als vrijwilligers in Rwanda, zelf tot bij de Rwandese autoriteiten.

Hier kregen onze medewerkers te horen dat er geen bouwvergunningen kunnen toegestaan worden omdat eind februari 2010 de gronden van en rond de boerderij een definitieve bestemming kregen en geen landbouwgrond meer zijn maar bouwgrond. De grond van onze boerderij zou dienen voor woningbouw. De boerderij mag voorlopig blijven bestaan maar een mogelijkheid tot uitbereiding komt er niet in de toekomst. Hoelang we mogen blijven bestaan als boerderij kan men ons niet zeggen.

Daar we absoluut een oplossing moesten vinden voor de bewoning van onze boerderijfamilie gingen onze medewerkers op zoek naar een huis voor hen, dat niet veraf gelegen was van de boerderij. Tegelijkertijd nam de directie van het weeshuis contact met de autoriteiten van

de streek om mensen te vinden die de bewaking van de boerderij op zich konden nemen.

Begin juli verhuisde de familie en kwam er een dagbewaker en een nachtbewaker op de boerderij. De familie werkt verder op de boerderij om de terrassen te onderhouden. Ze worden als dagloners betaald. De dagbewaker heeft als taak voor de dieren te zorgen. In juli ging de medewerker (die reeds van in het begin de boerderij opvolgt) naar Rwanda om de toekomst van het boerderijproject te bespreken met alle partijen. Hierop volgde in augustus een uitgebreide werkvergadering en een algemene vergadering van V.K.R. België, waarin over het lot van de boerderij werd beslist.

Besluit: Om het boerderijproject rendabel te maken is het nodig:

1. minimum vijf jaar werkzaam te zijn (bemesting, kweek enz...), van dan af wordt het boerderijproject rendabel.
2. een woonhuis te bouwen op het terrein - om een degelijke bewaking te hebben en personeelskosten uit te sparen.
3. een ondergrondse watercisterne van 50.000 liter te bouwen om voldoende water te hebben voor de bevoeding van de terrassen.
4. bijkomende stallen te bouwen voor varkenskweek.
5. voorzieningen te bouwen voor mestopvang van de dieren

Gezien de punten 1 - 2 - 4 niet mogelijk zijn en de punten 3 en 5 een te zware investering betekenen voor de kortstondige duur van het project, heeft onze vereniging beslist het project te beëindigen op de huidige locatie.

Daar dit project niet onmiddellijk kan stopgezet worden zal de volgende werkwijze gevolgd worden, dit is echter nog in de besprekingsfase:

Werkwijze:

1) De boerderij wordt verder gerund zoals voorheen, doch er wordt geen nieuwe aanplant gedaan, de boerderijfamilie blijft de terrassen onderhouden (onkruidvrij houden) tot voor de boerderij een huurder wordt gevonden. De bewakers zorgen verder voor de dieren tot deze verkocht zijn.

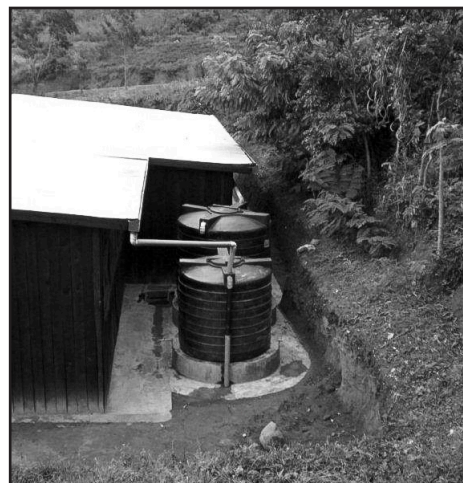
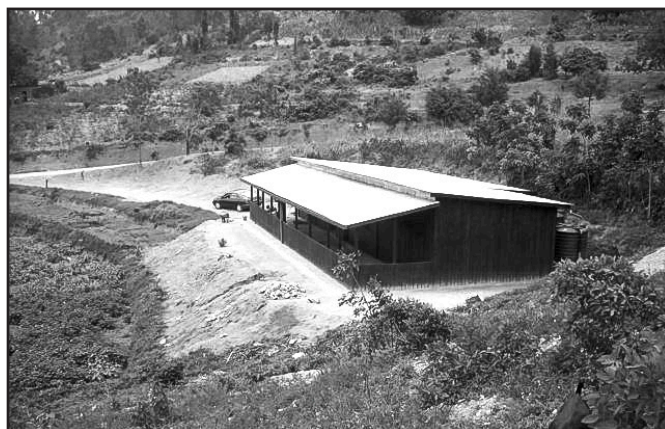
2) Er wordt een huurder gezocht. De opbrengsten van de huur komen ten goede aan het weeshuis, via de boekhouding van V.K.R. De boekhoudster van het G.M.A. volgt de verhuur op. We opteren voor verhuur omdat de stalling en de watervoorziening in de toekomst kan verplaatst worden. Tevens rekenen we erop dat de marktwaarde van de grond zal stijgen eenmaal er een bouwpromotor is.

3) De dieren worden verkocht, zodat de boerderij leeg komt te staan. Degene die de dieren verkoopt krijgt 10% van de verkoopprijs. Dit moet aanmoedigen om de dieren aan een goede prijs te verkopen. De opbrengst komt ten goede van het weeshuis, via de boekhouding van V.K.R. De boekhoudster van het G.M.A. volgt de verkoop op.

4) De boerderijfamilie: dit is een pijnpunt. De familie zal uit hun huis moeten gezet worden na zes maanden huur (te duur), want na verhuring van de boerderij zal er geen werkgelegenheid meer zijn op de boerderij. V.K.R. zal de familie verder blijven steunen in haar familieproject. Dit project voorziet in scholing voor de kinderen, bijscholing voor de volwassenen, medische, hygiënische en voedselhulp waar nodig.

Er zijn voorbereidingen bezig voor een nieuw project ten voordele van het G.M.A. namelijk een 'Kippenproject' (via een andere organisatie). V.K.R. zal deze organisatie contacteren om te kijken of er een samenwerking mogelijk is. Als er nieuwe grond aangekocht wordt voor dit project, kan V.K.R. eventueel haar stallingen en watervoorziening laten verplaatsen naar dit project. Daarna kan de grond van de huidige boerderij verkocht worden van zodra er een goede marktprijs geboden wordt.

Onze vereniging had gehoopt met dit project het weeshuis, in de toekomst, een mogelijkheid te bieden om een deel van de noodzakelijke voeding zelf te produceren. Door een ongelukkige wending kan dit project niet verdergezet worden wat we bijzonder jammer vinden.

Stallingen en water reservoirs

We danken hierbij al onze sponsors groot en klein die dit project ondersteunden. We danken heel in het bijzonder Marre voor Africa, De New Valley Singers, De Wilde Ganzen, de Provincie Oost – Vlaanderen, de gemeente Nazareth, de gemeente Lebbeke en het Solidariteitsfonds S.De Baere v.z.w. Voor dit project werd geen sponsoring gebruikt van tantes / nonkels - meters/peters.